

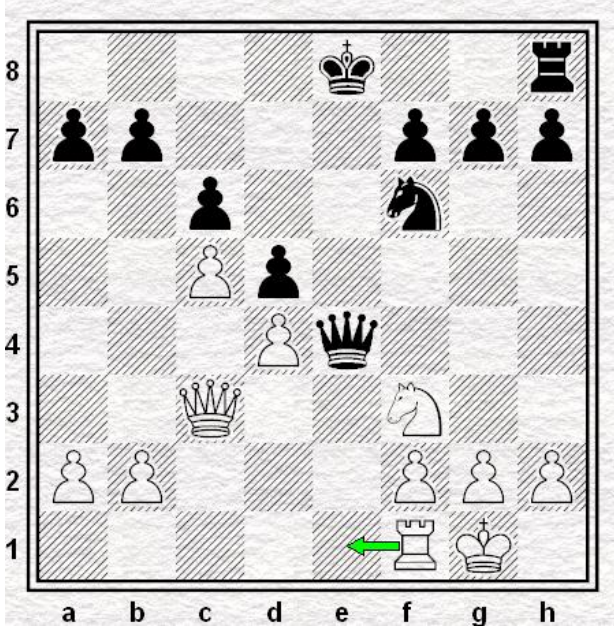

Aanvalluhh

In het derde niveau leer je aanvalsdoelen herkennen en bedenk je slimme plannen om te verdedigen. We beginnen deze les met de penning.

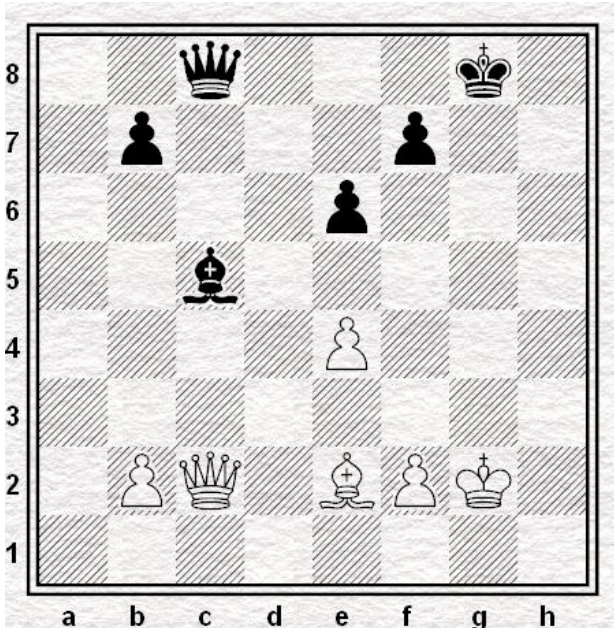
Penning

Een penning is een aanval op een stuk dat niet mag zetten, omdat de koning dan bijvoorbeeld schaak staat.

Wit speelt Tf1-e1! De Dame op e4 is gepend.

Het kan ook zijn dat het stuk wel mag spelen, maar dat zou dan niet zo slim zijn. Zie je in de volgende stelling welk stuk door wit gepend is?

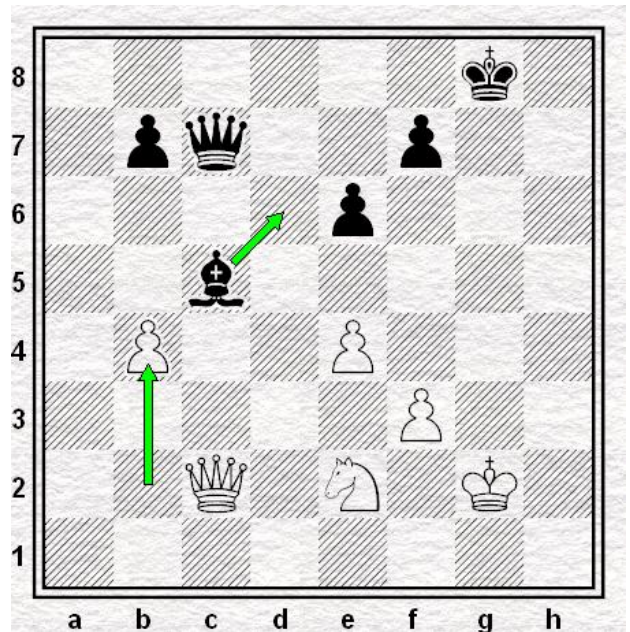

Opgave: Wit aan zet. Maak gebruik van de penning.

Zie je dat de Loper op c5 beter niet kan zetten? Anders is zwart zijn Dame kwijt. Stel dat wit aan zet is. Als wit direct de Loper op c4 slaat, dan is hij zijn Dame kwijt, want de Loper is verdedigd door de

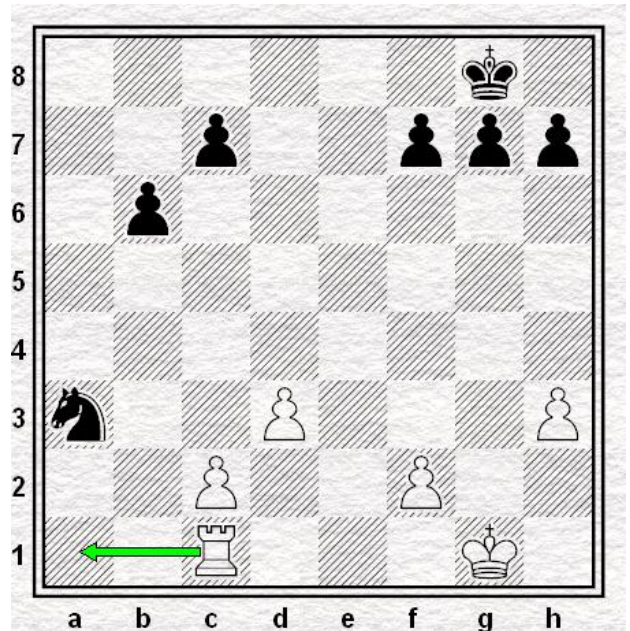
Dame op c8. Dat zou een onvoordelige ruil zijn voor wit. Het is slim om een gepend stuk dat verdedigd is, nog een keer aan te vallen. Dat kan hier door de pion van b2 naar b4 te zetten. Als zwart de Loper verdedigd door de pion van b7 naar b6 te spelen, dan kan wit de Loper met de pion slaan. Dat is wel een goede ruil voor wit!

Nog steeds dezelfde stelling. Stel dat niet wit, maar zwart aan zet is. Wat is een goede verdediging voor zwart? Je weet dat al wit graag b2-b4 wil spelen. Zwart kan de Dame naar f8 zetten. De Dame verdedigd dan nog steeds de Loper, maar de Loper staat niet meer gepend. De Dame naar c7 zetten is ook een goede zet. Kijk maar:

Zwart antwoordt Lc5-d6. Dc7 is nu verdedigd.

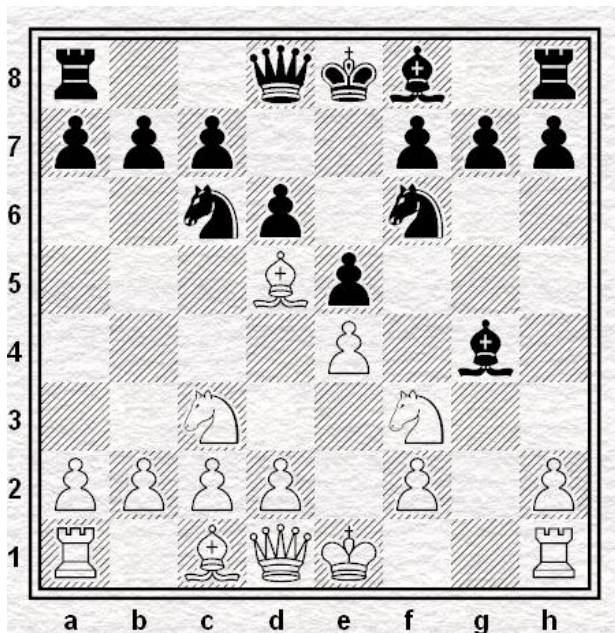
Nog een voorbeeld. Is het slim het Paard te zetten?

Wit speelt een penning door Tc1-a1 en dreigt Ta1-a8 schaakmat!

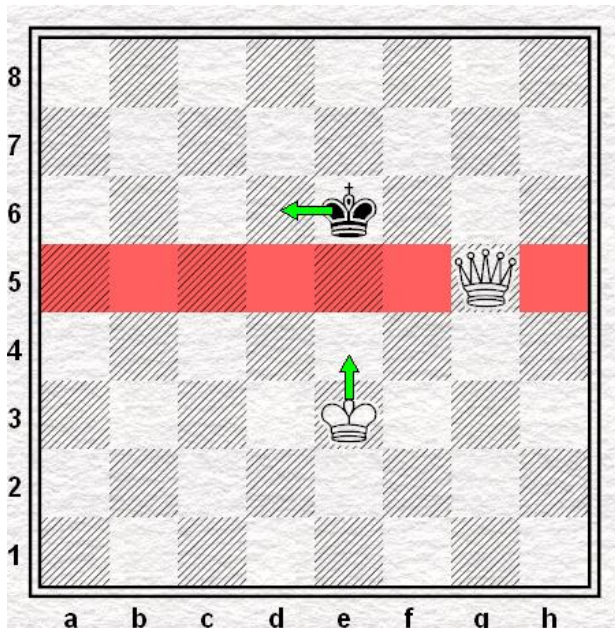
Zo. Nu een echte partij. Eén van Niek Gietema. Gespeeld in Zwolle op 21 september 2011. Niek heeft zwart. Welke vette zet kan zwart doen?

Zwart kan het geopende stuk op f3 nogmaals aanvallen.

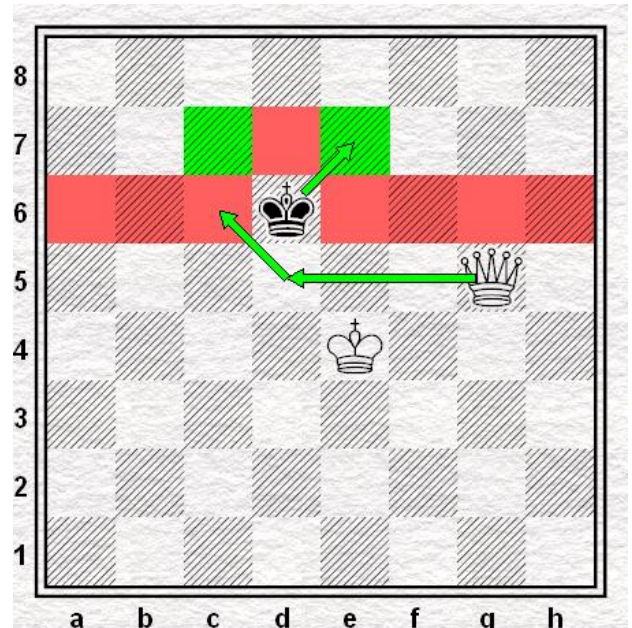
Matzetten met een Dame

Als het goed is kan je al mat zetten met een Dame, Toren en Koning tegen Koning. Ook met minder materiaal voor kan je winnen. Vandaag leer je mat zetten met een Dame. Je kan echter alleen winnen als je de vijandelijke Koning aan de rand van het bord krijgt. En daar heb je de hulp van je eigen Koning bij nodig. Kijk maar:

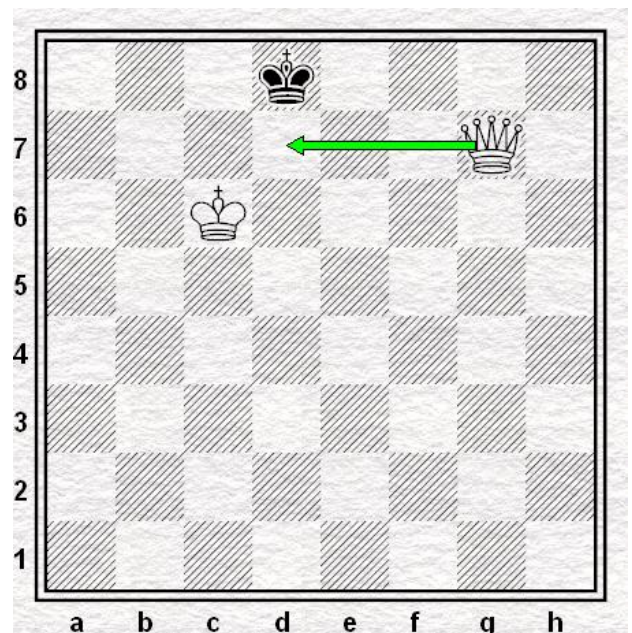
1.Ke3-e4. De hulptroepen zijn onderweg.

Als wit in de vorige stelling direct schaak geeft, dan kan de zwarte Koning steeds naar één van de velden d5, d6, e5 en e6. Daarom haalt wit eerst zijn Koning erbij. Nu kan de Koning de Dame dekken.

Door hulp van Ke4 kan wit Dg5-d5+ spelen.

Na 2. Dg5-d5+ kan de zwarte Koning verder naar de rand gedwongen worden. De zwarte Koning kan alleen nog naar c7 of e7. Na 2....,Kd6-e7 speelt wit 3.Dd5-c6. (Na 2....,Kd6-c7 antwoordt wit met 3.Dd5-e6). De zwarte Koning op e7 kan nu nog maar op twee rijen bewegen. Hetzelfde trucje kan wit nog eens doen. Speel maar eens na: 4.Ke4-f5,Ke7-f7 5.Dc6-f6,Kf7-e8 6. Df6-g7, Ke8-d8 7.Kf5-e6, Kd8-c8 8. Kd6-c6, Kc8-d8. Als het goed is heb je de onderstaande stand op het bord. Wit kan zwart nu mat zetten.

Dg7-d7schaakmat!

Je kan het mat zetten met een Dame het beste oefenen met een tegenstander. Speel afwisselend met een Dame voor en een Dame achter.

Denk er om: Het kan ook pat worden! Dan win je niet. Het is dan remise.